

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pléitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybeszterek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Beszterek.
 Zápolya-utca 1-6 szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A reformok és az ellenzék.

Nagybeszterek, január 26.

Az elfogulatlan és független szabad-
 elvű polgárság megunta már a sok föld-
 alatti és hegy mögötti támadást, nyíltan
 fellép, határozottan újra felemeli szavát az
 egyházpolitikai reformok mellett.

Nem kell e tekintetben semmiféle nagy-
 szabású mesterfogáshoz folyamodni, hadd
 nyilvánuljon a közvélemény minden város-
 ban és ha kell, minden kerületben, központi
 igazgatás és mesterséges akció nélkül,
 spontán; így az országos és helyi határ-
 egyaránt jobb és természetesebb lesz,
 mint a milyen volt a katolikus nagy-
 gyűlés sok szinpadai művészettel összecsi-
 nált nagy jelenete. Nem kételkedünk ab-
 ban, hogy úgy a közvélemény minden
 tényezője, mint a választók és képviselők,
 melegebben érezni és buzgóbban kitartani
 a reformok mellett éppen akkor fognak,
 arra éppen akkor lesznek képesek, ha a
 közvélemény önkényt és szabadon, min-
 denütt, ugyszólván decentralizáltan nyil-
 latkozik, ha a képviselőkre nem alattomos,
 revolverszerű presszióval, hanem szabad
 elhatározásukat felvilágosító és támogató
 módon gyakorol hatást, ha ítéletét elfogu-
 latlanul és önkényt hangoztatja azokkal
 szemben, a kik küldöket, akár a párt-
 állásra, akár a reformokra nézve, ki akar-
 ják játszani, véletlen, váratlan frontváltó-
 zatással. Ez az eljárás nem kényszer, nem
 utasítás és nem reverzális, de a polgáro-
 kat megillető felvilágosodott vélemény és
 ítélet szabad nyilvánítása és tisztán erkölcsi
 hatásánál fogva való érvényesítése.

Azonban az ellenzéki országgyűlési
 pártoknak is színt kell vallaniok. Azt ha-
 tározták, hogy a reformjavaslatok benyuj-
 tása után foglalnak állást, sőt a szélső-
 baloldal már a múlt nyáron megkövetelte
 párttagjaitól, hogy az állásfoglalásig nem

izgatnak a reformok ellen. Apponyi Albert
 gróf pedig éppen meglepő sokszor ígérte
 a kérdések tanulmányozását. Hetek mul-
 nak, a reformok régen a közönség előtt
 vannak, a bizottságok azok közül a há-
 rom fontosabbat, a polgári házasságról,
 az izraelita vallás befogadásáról és a val-
 lás szabad gyakorlatáról szólót, le is tár-
 gyalják. És az ellenzéki pártkörök még
 mindig hallgatnak, a kormánypártnak
 azzal az akciójával szemben is, hogy
 kimondta már a pártkérdést a reformok
 érdekében. Igaz, formailag addig, a míg
 a javaslatok a képviselőházban napirendre
 tűzve nincsenek, nem kötelesek az ellen-
 zéki pártok azokkal szemben állást fog-
 lalni. Csakhogy tagjaik és lapjaik folyto-
 nosan teszik ezt és pedig a lapok nyíltan,
 tulnyomó részben, határozottan a reformok
 ellen, némely képviselő pedig, ott, a hol
 hozzáférhet, akadályok felhalmozásában
 meríti ki nemes feladatát. E tekintetben
 különösen Polónyi exczellál. Beavatottak
 mondják, hogy mindennap azzal a mottó-
 val ment az igazságügyi bizottságba: most
 újra fogok egy bombát bedobni. És pró-
 bálta is többször. Ilyen anarkista inten-
 cziókkal támogatja Polónyi az általános-
 ságban általa is timentőleg elfogadott re-
 formot! Bartha Miklós pedig erejét meg-
 haladó buzgalommal két lapban írogatja,
 hogy a reform nem is szükséges, nem is
 kell. Apponyi Albert gróf legtöbb barátja
 és egynek kivételével minden öt támogató
 lap a legnagyobb buzgalommal dolgozik
 a reform ellen — míg Apponyi Albert
 gróf tanulmányozza kilátásba helyezett tá-
 mogatásának miképpen leendő effektuálását.

Ez immorális és nevetséges állapot.

Mintha akarnák az elsodortatást,
 úgy vonakodnak állást foglalni, mintha
 akarnák, hogy ha szólni fognak is a re-
 form mellett, az hatástalan maradjon. Ez
 játék az ország legnagyobb érdekével.

Ne tűrje az ország ezt a játékot, sem
 a nemzeti párt vezérétől, sem hivatástól,
 sem a szélső baloldali, állítólag elvű,
 tényleg azonban reakzionárius elemektől.
 Színt kell vallani.

A Szimics-kormány programja. Szimics
 kormányprogramja, mely a külföldi képviselő-
 ségeknek elküldetett, első sorban hangoztatja a
 korrekt és loyális magatartást az
 összes külföldi hatalmak irányában. Az
 új kormány tisztán pártönkivüli álláspontot foglal
 el. Az alkotmány és a törvények tisztelete lesz
 a főelve. Az összes pártok irányában békülé-
 keny előzékenységgel fog viseltetni és Szerbia
 bel- és külpolitikáját biztosítani igyekszik fog.
 Appellál az összes hazafiak segédkezésére, minden
 tanácsot elfogad és reményli, hogy a november-
 ben összeülő szakupstina bizalmát meg fogja
 nyerni és hogy a mostani szakupstinával a mun-
 kát folytatni fogja.

Deputációk járása. Az ország különböző
 vidékein az a vélemény kezd lábra kapni, hogy
 a mostani időpont legalkalmasabb holmi lokális
 érdekek kielégítésének a kormánynál való szor-
 galmazására. Abban a feltevésben gyökeredzik
 ez a vélemény, hogy a kormány a mostani
 politikai helyzetben legkönnyebben lesz reá
 szorítható a deputációzással oly kívánalmak
 teljesítésére, a melyek más nyugalmasabb idők-
 ben nem találtak volna meghallgatásra. Ebben
 a feltevésben alaposan csatlódnak az illetők.
 Eppen most, midőn az ily deputációjárás a
 presszió egy nemének nyilvánvaló jellegével bír,
 a miniszterek bizonyára még óvatosabbak és
 tartózkodóbbak lesznek az ígéretekben és bizta-
 tásokban, mint egyébkor. Arról nem is beszél-
 ünk, hogy a föltevés maga sértő a kormány
 tagjaira nézve s hogy az illető helyi érdekek
 szószólói is arról tesznek tanúságot, hogy maguk
 sem biztosak teljesen ügyök igazságos voltában,
 hacsak ilyenkor, bizonyos kényszerhelyzetre
 alapított feltevésben hiszik annak sikeres elinté-
 zését kivihetőnek.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Jó tékonyság.

— Francziából. —

(Fényes berendezésű kisvárosi lakás, Páris közelében.)

I. JELENET.

A férj. Az asszony.

Férj

Ma rettentő hideg van. Sajnálom azokat a
 szegény nyomorultakat, a kik a szabad ég alatt
 fognak hálalni. Igaz, küldtél e egy kis pénzt annak
 a családnak, a melyről tegnap beszéltünk?

Asszony

Légy nyugodt, magam voltam ott. És,
 apropos, édesem, mit gondolsz egy jótekonycélú
 ünnepség rendezéséről?

Férj

Itt? Vidéken?

Asszony

No ne csodálkozzál olyan nagyon, mert én
 annyira bizonyos voltam abban, hogy ez az eszme
 tetszeni fog neked, hogy már is tettem egy...
 rendkívül merész lépést. Irtam Sagan herczegnek.

Férj (felgörvén.)

Sagan herczegnek? Szentséges egék, mi nek?

Asszony

Egyszerűen csak hogy a város előkelősége
 nevében fölkérjem, hogy kegyeskedjék lejőnni
 körünkbe és személyesen rendezni egy jótekonycélú
 ünnepséget. Hivatkoztam a mindennemű
 balsors iránt való közmondásos odaadására...
 Kérlek, ne vágj szavamba... és különösen ki-
 emeltem, hogy az ő személyes jelenléte egy vidéki
 városkában a legnemesebb versenycél fogja
 támasztani, fölébreszti az ellankadt buzgóságot,
 fölgerjeszti a jótekonycél kezdeményezéseket, és

egyébként is ez oly kísérlet lenne a vidék tekin-
 telyének emelése érdekében, a mely teljesen
 méltó volna ahhoz a kivételes álláshoz, melyet ő
 kegyelmessége a főúri körökben elfoglal. Választ
 várok tőle.

Férj

De, lelke, hát elment az eszed? Azt kép-
 zeled, hogy Sagan herczeg télviz idején ott-
 hagyja Párisot, hogy eljőjön egy vidéki zugolyba?
 Ugyan!

Asszony

Én bizom benne.
 (Inas jő be és táviratot ad át asszonyának, a ki sietve
 bontja föl.)

Férj

Mi az?

Asszony (diadalmasan)

Távirat a herczegtől!... Nem merem ol-
 vasni... annyira fel vagyok indulva...

Férj

Add csak. (Olvasva) „Örömmel elfogadom.
 Ebben rejlik a jövő. Gondoskodjanak tágas
 helyiségről. Két órai vonattal érkezem. Üdvözlés.
 Sagan herczeg.”... Hallatlan!

Asszony

Nos? Mit szólsz az eszméhez? Kétkelke-
 még az ünnepségünk sikerében?

Férj

Nem hihetek a szememnek. Angyal vagy!

Asszony

Tüstént írok egy körlevelet valamennyi
 ismerősömnek. Te pedig siess a vasúthoz, a her-
 czeg elébe; már félkettőre.

II. JELENET.

Az asszony. A szobaleány.

Szobaleány.

Nagysága, kéregetők jöttek...

Asszony

Adjanak nekik egy pár fillért és mondják
 meg nekik, hogy ne csüggedjenek Sanyaruságuk
 nem sokára véget ér.

Szobaleány (elbámulva.)

Oh!

Asszony

Sagan herczeg ő kegyelmessége husz percs
 múlva itt lesz, hogy jótekonycélú ünnepséget
 rendezzen az ő javukra.

Szobaleány

Oh! oh!

Asszony

Igen bizony, jó Julie, úgy van.

Szobaleány

Megengedi nagysága, hogy hírül adjam a sze-
 gényeknek ezt a jó ujságot?...

Asszony

Mindenesetre. (A szobaleány kimegy és oszthamar
 visszajön.) Nos? Mit szóltak hozzá?

Szobaleány

Jaj, nagysága, könybe lábadt tőle a sze-
 mem! Ugrálni kezdtek örömközpök, ölelgetőztek,
 csókolóztak és azt kiabálták: „Éljen a nagy-
 ságos asszony! Éljen a nagyságos ur! Éljen a
 herczeg!” és elsiettek, hogy tovább adják a
 hírt. A szomszédok mind künn állanak az utca-
 ajtóban.

Asszony (a szemét törölgetve.)

Ah, nincs édesebb érzés, mint jót tenni!...
 Csöngetnek... A herczeg!

III. JELENET.

A férj. Az asszony. A herczeg.

Herczeg

Nagysád...

Asszony

Ah, kegyelmes uram... ez a megtiszt-
 tetés...

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete hétfőn, január 29-én tartja rendes havi közgyűlését.

— **A róm. kath. hitközség köréből.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap délután dr. Plechl Szilárd elnöklete alatt népes közgyűlést tartott. A gyűlés lefolyása meglehetősen zajos volt, ami igen könnyen érthető, ha tekintetbe vesszük, hogy a hitközség adó felemeléséről volt szó. Pédig a tapasztalat bizonyítja, hogy adót senki sem fizet szívesen. Mindazonáltal konstatálnunk kell, hogy a nagy többség önként vetett ki magára adót, miután belátta, hogy a hitközség eddigi jövedelmével tovább gazdálkodni teljesen lehetetlen. A képviselőtestület a múlt évben kiküldött egy bizottságot, azzal a megbízással, hogy dolgozzon ki egy javaslatot az adókulcs felemelése tárgyában. Az eddigi adókulcs épen nem mondható igazságosnak. A legelső adóosztályok ugyanis eddig állami adójuknak 10%-át fizették, pedig épen a nagyobb adófizetőknél volna helye a progresszív adónak, másrészt pedig csak 10 osztályba voltak az adófizetők sorozva, ami szintén nem helyes. Ez okból 26 osztály felállítását indítványozza a bizottság. A legalacsonyabb osztályba a napszamosok sorozandók és azok, kiknek egyenes államadójuk 10 frtot meg nem halad, ezek ezentúl csak egy koronát fizetnek. A többi osztályokba tartozók az egyenes állami adónak 6%-át fizetik, miáltal mindenki egyenlő mértékben van megadóztatva. (A legmagasabb adótétel 108 forint.) A 60 éven felüli napszamosok az egyházi adó fizetése alól felmentetnek. A 10 forinton felüli adó 4 részletben fizethető. Felszólamlások minden év márczius 1-éig a titkári hivatalhoz nyújtandók be. A bizottság ezen javaslatát a közgyűlés hosszabb vita után, melyben résztvettek Franz, Steyer, Oldal, Steinitzer, Benkóczy, dr. Brájjer, dr. Grandjean, Vudj György és Lucsics Miklós képviselők, nagy többséggel elfogadta. Az adófelszólamlási bizottságba Franz J. L. elnöklete alatt megválasztották: Steinitzer Géza, dr. Grandjean, Weitersehan Fülöp és Steyer Péter. Végül elhatározott, hogy a hitközség a városhoz fordul egy központi temető felállítására végett. Elnök a gyűlést este 3/4 6 órakor bezárja.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Kührner Ignác szombolyai kir. járásbíróági díjnokot a billédi és Schmidt Mátyás nagyikindai kir. törvényszéki díjnokot a szombolyai kir. járásbíróshoz irnokokká nevezte ki.

— **Jegyző-választás.** Mint lapunknak távirják, Feketető községében a tegnap megtartott választás alkalmával Somjay István 32 szavazattal 9 ellenében községi jegyzővé választott meg.

— **Ebéd.** Schaeffer Antal pápai praelatus és nagybecskereki apátplébános tegnap vendégszerető házában a régi szokáshoz híven ebédet adott, melyen a hatóságok előjárói és a róm. kath. hitközség több tagja vettek részt. Jelen voltak: Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Dellimanics Lajos m. főjegyző, Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelő, Serdics ezredes, Bakalovics Ágost központi főszolgabíró, Krsztics János polgármester, Hofschuster cs. és kir. őrnagy, Straubert Izidor m. kir. honvédszázados, dr. Plechl m. főorvos, Lauka Gusztáv veterán költőnk, dr. Kis Sándor főgimn. tanár, dr. Grandjean városi főügyész, Matuskovics Mátyás aljárásbíró, Steinitzer Géza és Franz J. L. takarékpénztári igazgatók, Horváth Ferencz, dr. Binder Lipót, Loga Szilárd városi alkapitány, Frank Károly segédlelkész és dr. Brájjer Lajos lapszerkesztő. Rónay főispán és Daniel alispán nem lévén helyben, az ebédet meg nem jelenhettek. A háziur ismert igazi magyar vendégszeretettel fogadta vendégeit, kik a késő délutáni órákig maradtak együtt.

— **A nagybecskerek-temesvári telefon.** A Temes-Bega-szabályozó társulatnak Temesvárt Nagybecskerekkel összekötő telefonvonala tegnap elkészült és mármár a legnagyobb szabotossággal működik. A temesvári folyamernökség mármár távbeszélő útján látta el utasításával a román szentmihályi, bega-szentgyörgyi, dinyási, ételeki és ittebei töltésfelügyelőket. A jövő héten a temesvári kústélyi és temesvár-kiszetői, két hét múlva pedig a nagybecskerek-titeli telefonvonal is elkészül.

— **Óvoda-beiratások.** A nagybecskereki jótékony nőegylet elnöksége arról értesít, hogy az óvodába való beiratások február hónap 1-én reggeli 9 órakor kezdődnek.

— **Halálozás.** Kamenszky György, nyug. főszolgabíró, mint részvétellel értesülünk, Meranban, a hol asztmatikus baja miatt volt kúrán, e hónap 20-án 68 éves korában meghalt. Temetése e hónap 23-án ment végebe, főhadnagy fia, és öccse, Kamenszky László szécsányi jegyző jelenlétében. Az elhunyt, kit meggyékben kiterjedt rokonság gyászol, a hatvanas években rövid ideig megyei esküdt volt, azután gazdálkodással foglalkozott egész 1874-ig, amikor Pancsován segédszolgabíró lett, majd később az alibunári járás főszolgabírájának választották meg, ahol közmegegyezésre hivataloskodott a legutóbbi megyei tisztújításig, amikor aztán nyugdíjba ment. A szabadságharcot mint főhadnagy küzdötte végig.

— **A normális katonai gyomor.** A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszternek azt a rendeletét, a mely az idei évre megállapítja az átlagos katonai gyomornak beszállásolás idején az állam által megtérítendő napi költségeit. E rendelet szerint Torontál-megyében a szállást adók által a közös hadsereg és a honvédség legénységének őrmestertől lefelé adott étkezésért naponként husz és fél krajczárt térítenek meg.

— **A glogoniak óhaja.** Glogon község, plébánosának biztatására, mint nekünk írják, kérvényt intézett a királyhoz, a melyben kéri a királyt, hasson oda, hogy a kormány változtassa meg egyházpolitikáját. A fősulyt a kérvényben arra fektetik, hogy a polgári házasság behozataláról szóló törvényjavaslatot vegye le a kormány napirendről. A kérvény átnyújtására a glogoniak deputációt küldenek a királyhoz s arra kérték föl Zichy Nándor grófot, hogy ő vezesse a küldöttséget a király elé.

— **A farsang Ó-Becsén.** Az ó-becsei polgári magyar dalkör február hó 6-án, hushagyó kedden a községi nagyvendéglő dísztermében saját alapítókéje gyarapítására hangversenyyel és táncszal egybekötött zártköri álarozos jelmez bált rendez, amely a hozzánk beküldött meghívón feltüntetett változatos műsor után itélve, kiváló sikerrel biztat.

— **Általános megelegetés.** Egy vidéki özség iskolaszékének jegyzőkönyvéből írjuk ki a következő öröndetes passzust: „Egy albizottságunk ma megtekintette az iskolai épületet és a birkaistállót és azt rendben találta. A bencelakók is teljes megelegetésüket fejezték ki.”

— **Betörés egy iskolába.** A betörések krónikájában mindenesetre a legtrikábbak közé tartozik az az eset, a melyről szegedi levelezőnk értesít. A tudomány egyik békés csarnokát, a szegedi polgári iskola helyiségét szemelte ki egy vagy több gonosz tolvaj és tegnap éjjel elemelte onnét az elemelhetőket. A betörést kora reggel az iskolaszolga vette észre, aki a tanári szoba és az igazgatói iroda ajtaját nyitva találta és erről a rendőrségnél nyomban jelentést tett. A megejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy a tolvaj az igazgató szalonkabinját, tájékpipáját, nagy plaidjét és néhány apróságot emelt el. A lopás elkövetésével az iskolánál ideiglenesen alkalmazott fűtő gyanúsított, kit a rendőrség le is tartóztatott.

— **Millió befektetések az Államvasutakon.** Lukács Béla kereskedelmi miniszter, mint ezt a „P. N.”-ban olvassuk, felhatalmazást kapott a minisztertanácstól arra, hogy a Magyar Államvasutakon szükségessé vált befektetésekre, amelyeknek tulajdoni részét a forgalmi eszközök nagyobb mérvű szaporítására, anné, mintegy hatnyolcz millió forintnyi összeget fordítson. Ez az összeg oly befektetések és beszerzések költségeinek fedezésére fog szolgálni, amelyek az Államvasutak rendes bevételei-

Herczeg
H gyjuk ezt, kedves nagysád és foglalkozunk a dolgunkkal. Az idő halad és mint divatos hírlapjainkból olvasom, a tél rendkívül szigorú. Párisban legalább a hőmérőknél mostanában kilencz fok a zérus alatt a divat.

Asszony
A vidéken szintén. Azt gondoltuk hát, hogy egy jótékonycélu ünnepség...

Herczeg
Igaza van: mihelyt három-négy foknál nagyobb a hideg, a jótékonycélu ünnepségek kötelezők. Ezt mindenkor fel is fogták Párisban és örvendek, hogy a vidék is reátér. Rendelkezésekre bocsátom az én csekély tapasztalásomat.

Asszony
Oh, kegyelmes uram, ön nélkül nem tehetünk volna semmit.

Herczeg
Szives-örömet leszek segítségükre. Vélekedésem szerint nagy tévedés azt hinni, mint az előkelő klubokban szokták, hogy csakis Párisban vannak szegények. Még mielőtt az ön szeretetreméltó levelét megkaptam, meg voltam róla győződve, hogy a vidék sincs teljesen híján...

Asszony (büszkén):
Majdnem ötszáz szegényünk van!

Herczeg
Hány lakoshoz?

Asszony
Nyolczszerhez.

Herczeg (kegyesen):
Nagyon szép. Önöknek tehát megvan mindenök, a mi egy csinos jótékonycélu ünnepséghez megkívántatik. Igaz, egy adatot el is feletem megkérdezni... Van néhány gazdag-jok is?

Asszony
Többen vannak.

Herczeg
Pompás! Mert, lássa, kedves nagysád, az olyan jótékonycélu ünnepséghez, mely erre a névre méltó, a gazdagok majdnem olyan mulhatatlanul szükségesekek, mint a szegények... És most még egy adatot... (Bökölve): Látok ugyan városukban egy igen elegáns hölgyet... Van-e több is?

Asszony (elpirulva)
Akad egynéhány, kegyelmes uram...

Herczeg
Akkor hát kitűnően vagyunk. Nem is képheti nagysád, hogy azok a szegény istenadták mennyire érzékenyek az ilyen dologban; ez megkészszerzi nekik a pénz értékét. Többet ér, ha az ember két fillért ad uriasan, finomul, mint két frankot bárdolatlanul, pórias mozdulatokkal.

Asszony
Mily nagy igazság!

Herczeg
Ünnepségünk rendezésének a megkezdhetőséghez most még csak az van hátra, hedves nagysád, hogy megkérjem önt, sziveskedjék nekem bemutatni a városbeli szegények egyikét. Tanulmányozni szeretném kissé a külsejüket, hogy számot adhassak magannak a szükségleteikről, a jellemökről...

Asszony (a szobaleányt beszólítva)
Julie, menjen ki csak az utozára és hívjon fel valami szegény embert, a kit előtalál.

IV. JELENET.

A herczeg. Egy szegény ember.

Herczeg
Foglaljon helyet, barátom.

Szegény ember.
Köszönöm aláan. (Leül)

Herczeg (érdeklődéssel)
Maga szegény?

Szegény ember

Az vagyok, igenis...

Herczeg
Jól van, barátom. Nagyon jól van. És régóta szegény?

Szegény ember
Az voltam én mindig!

Herczeg.
Még három-négy napi türelem, és minden véget ér... Nem éhes, véletlenül, és nem volna kedve valamit elkölteni?

Szegény ember
De bizony!

Herczeg
Például egy kanapét ludmájipástétommal, meg egy kis sherry-brandit?

Szegény ember
Ennivaló a'?

Herczeg
Mindjárt adatok. (A herczeg rendelésre felszolgálnak a szegény embernek, a ki derekasan falatonk.) Jó? Mi?

Szegény ember
Az ám... Hm... nem is ártott már. (Menni készül.)

Herczeg
Ne távozzék, a mig egy kis emléket nem visz magával tőlem. Levesz a nyakáról egy szalagot.) Fogja ezt a monoklit... és ne tart son attól, hogy zavarban leszek miatta... Van nálam másik is.

V. JELENET.

A herczeg. Szegények. Asszonyok és gyermekek. A férj. Az asszony.

Asszony (nagy virágbokrétával a kezében)
A város hölgyei részéről, kegyelmes uram...

Herczeg (meghatottan)
Igazán kedvesek. (Egy pillantást vet az egybegyűltekre.) Ki itt a legszegényebb?

Mind
Én, én!...

Herczeg
(Észrevéve egy rongyokba burkolt fiatal asszonyt, kinek gyermek van a karján, feléje megy.) Asszonyom, fogadjja, kérem, szívesen e virágokat.

Mind
Éljen a herczeg!

ből, dacára, hogy állandóan szaporodnak és évről-évre nagyobb felesleget adnak, nem fedezhetők. Kiváltképpen magas összegű a lokomotívok és vagonok beszerzésére előirányzott kiadások rovata, miután ebben a tekintetben a beszerzések már évek óta nem tartottak lépést a forgalom váratlan mértékű szaporításával előállt szükséglettel. A keresk. min. a szükséges milliókat nyilvános kölcsön útján szándékozik megszerezni, mert az állambiztosítás mai állapotában oly nagy összeget elvonni egyelőre nem lehet, másrészt azonban a szükségletek fedezésének sürgőssége további halasztást nem tűr. Azt a felmerült tervet, hogy a kölcsön magányszerződés útján, a nyilvánosság kizárásával fedeztessék, a minisztertanács elvetette, mert a nyilvános kölcsön sikerének kilátásai a pénzpiac javulásával napról-napra nagyobbodnak. Viszont az eddigi rendszert, hogy az Államvasut a vaggongyaráknál milliókra rugó hitelt nyitott magának s ezt a rendes költségvetések összegeiből nagyobb évi részletfizetésekkel törleszti, a minisztertanács meg akarja szüntetni s a felveendő kölcsönnek egyik részét a most még ily módon függő adósságok fedezésére fogják fordítani.

Apponyi és a halasi cigányasszony.

Az újságírók — mi türes-tagadás — tényleg gonosz nyelvű emberek. Tegnap is a saját budapesti „Otthon”-ukban ugyancsak kikécsizték néhány halandó nagyságot.

Egyik honatyának az egyházpolitikai javaslatok ellen való állásfoglalását némely püspöki uradalmi jogtanácsosokkal hozták összeköttetésbe; a másik, receptiót óhajtó politikusról kiűtötték, hogy a Somossi-orfeumban már régen recipiált.

És így tovább.

Valaki Apponyi gróf nevét keverte a vitába.

Az egyik újságíró oda fordult az „Otthon” kis társalgójában a kávébarna draperiák alatt kaszinózó Bessenyei Ferenczhez, a „Ház” pompás humoristájához, aki immáron kezdi kiűtni a nyeregéből a jeviális Beöthy Algernont.

— Mondja, képviselő ur, mit tart ön az Apponyi gróf következettségéről?

— Olyan, mint a halasi cigányasszonyé.

— ??

— Hát ennek egy kis története van.

— Halljuk.

— Ugy esett meg, hogy a halasi füstös legényke katonasor alá került. „Jáj, jáj, jáj, hogy a devla verje meg ást a háborút. Mi les velünk, mikor ű, a Pitya fiám, a esimbálmos a bandában”, — ordított a purd papája, a nagybögős. „Juhuj, megsakad a sivem, ha puskát tesnek a gonge vállára”, — sirta az anyjuk.

— A cigány asszony esőnyen aggódott a szerelmes magzatja fölött, amely az ő véréből való, az ő édes neveltje és imhél elviszi tőle a császár. De hogy is tudják majd ott a katonaságnál a szavát érteni, a kívánságát ellesni, a természetét kiismerni, meg gondolni úgy, ahogy az ilyen szerelmes cigány magzat megérdemli.

— Oda borult a cigány asszony a fia nyakába — folytatta Bessenyei — odaborult és ha ismerte volna a parlament nyelvzetét, így szólt volna: „a katonakormány elkönfiskálta tőlem a fiamat.” E helyett a cigány asszony azt mondta: „elrabolnak magzásatom.” Aztán kérte a fiát, hogyha beveszik katonának, hát a sorozó terem ablakán intsen ki a kalapjával, hadd tudják meg a sorsát.

— Ott álldogált aztán a halasi cigány asszony a sorozó terem ablaka alatt, kétségek közt vergődve, várva a jövődöt. Hát egyszer csak röpill ám kifelé az ablakon a Pitya fia kalapja.

— A cigány asszony elkezd ám erre torka-szakadtából jajgatni s mikor észreveszi, hogy nem használ a jajgatás, az elkönfiskált fiából csinálnak ám a katonaságnál trombitást, dobost vagy tán káplár urat is, — így kiáltott föl: adjatok egy kést, hadd szurom a szívembe.”

— Odafordult egyikhez is, másikhoz is egy jótéves bicakárát. Végre akadt egy könyörteltes szívű halandó, egy füstös atyafi, aki odanyújtotta a kést.

„Jáj, jáj; te bibás, ne eszt a puskát ad ide, hanem ást, aki otthon van.

Aki akarja, levonhatja belőle a tanúságot.

— 6.

Táviratok.

Eljen a király!

Budapest, jan. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főudvarmesteri hivatal a király kívánságára levétette a budai várkapitányság homlokzatán alkalmazott:

k. u. k. Schlosshauptmannschaft német feliratu czimtablát és helyébe a következő magyar felírást tették:

Cs. és kir. Várkapitányság.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése január 26-án.)

Budapest, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt szóba került az Urányi-Hock-féle incidens.

Urányi Imre szólalt fel elsőnek e tárgyban és tanukra hivatkozva bizonyi-

totta Hock János multkori támadásának igaztalan voltát. Ábrányi Kornél nevét nem is említette. Felszólalását azzal végezte, hogy felkérte a képviselőket, miszerint az izgatott politikai helyzetet való tekintettel fékezék magukat. (Általános helyeslés).

Hock János fentartja, hogy Urányi igenis említette Ábrányi nevét. (Zajos ellenmondás mindenfelől.)

Olay Lajos általános helyeslés közben tanusítja, hogy Urányi csakugyan nem emlegette Ábrányi nevét, amikor a lopásra való felbujtásról szólt.

Az erőszakosan kihelyezett incidenssel véget ért.

Ugron Gábor kikel a kormány ellen, mert intenciót, állítólag, a magyar lapok rovására a Neue Freie Presse-nek mondja el.

Wekerle Sándor miniszterelnök a kormánypart zajos helyeslése mellett tiltakozik Ugron inszinuációja ellen. A kormánynak nincs egyetlen egy lapja sem. A miniszterelnök felszólalása folyamán védelmébe veszi a sajtóirodát Ugron támadásaival szemben.

Ugron válasza után a Ház tárgyalás alá vette a mezőrendőrségi törvényjavaslatot, amelyet Kabos Ferencz előadó ismertetése után valamennyi szónok általánosságban elfogadott.

Végül Hieronymi belügyminiszter válaszolt Ujlaki nagyváradi hirlapíró ügyében. Be kell várni — ugymond a miniszter — a bírói ítéletet, akkor azután a felettes hatóság dolga a két tisztviselőt megbüntetni. Rajta lesz, hogy ez megtörténjék.

Horváth Ádám a miniszter választását nem vette tudomásul, a többség azonban a tudomásulvétel mellett szavazott.

A belügyminiszter ezután még Szabó László interpellációjára felelt, mire az ülés véget ért.

Torontálmegye és a reformok.

Szent-Hubert, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Seultourn község kath. választói ma tartott értekezletükön egyhangulag elhatározták, hogy a kormányhoz felíratot intéznek, amelyben a klerikális izgatásokat rosszakaratuaknak, a kormány egyházpolitikai javaslatait helyeseknek és üdvöseknek mondják és a Wekerle-kormány iránt teljes bizalmukat fejezik ki.

Mokrin, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az itteni kerület választóinak felette látogatott értekezlete ma a kormánynak és egyházpolitikai reformjavaslatainak lelkes bizalmat szavazott.

A Szent-István-társulat ülése.

Budapest, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Szent-István-társulat mai ülésén, melyen gróf Esterházy Miklós Móricz elnökölt, gróf Szapáry István kifejezést adott annak, hogy az ország hithű katolikusi az e hónap 16-án tartott országos kath. nagygyűlés hatáskörében és első sorban azokat, a kiket a nagygyűlés létesítésében az oroszlanrész illet, gróf Esterházy Miklós Móriczot és gróf Zichy Nándort szívökből üdvözlik. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Bizalom egy rabbinak.

Budapest, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szegedről telegrafálják: A szegedi zsidó hitközség mai ülésében Löw Immanuel főrabbiának a szegedi lapoknak a Békefi ügyben való támadásai ellenében bizalmat szavazott.

Dijnokok mozgalma.

Budapest, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lugosi kir. törvényszék dijnokainak, kérdeményezésére a pestvidéki kir. törvényszék dijnokai nagygyűlést tartanak fizetésük emelése és hivataluk állandósítása végett.

Forradalmi tüntetés Belgrádban.

Budapest, január 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Tegnap a szerb királyi palota előtt diákok forradalmi tüntetést rendeztek. Minthogy híre futott, hogy Natália exkirályné Belgrádba érkezett, a nép se-regestül tódult az utcákra. Az áradat egyre a konak felé özönlött. A tüntetők a népet és az alkotmányt éljenezték. Néhányan megkísérlették, hogy az ifju Sándor királyt éltessék, amit a tömeg mindenfelől gúnyos hahotával és Milán király éltetésével fogadott. Többen póznára szögezve, a tüntetők gúnykaczagása közepette hordozták körül Sándor királynak az áprilisi államcsinykor kiadott proklamációját, amelyben az alkotmány megtartását fogadja. A rendőrség végül nagynehezen szétkergette a zajongó tömeget.

REGÉNY-CSARNOK.

Szemét — szeméért.

Regény.

Irta: Trollope A.

XV. FEJEZET.

(65-ik folytatás.)

Aztán ismét kopogtatott a nappali szoba ajtaján, melynek küszöbét eddig mindenkor azon meggyőződéssel lépte át, hogy megjelenése végtelen örömet fog okozni — s egyelőre nem kapott választ semmi neszt se hallván még egyszer kopogtatott. Az ajtót belülről kinyitották s Marty atya lépett eléje. De Fred azonnal megpillantott egy másik férfit is, ki az ablak mellett egy széken ült Kata, az ő Kátája nem volt a szobában, de Mrs. O'Hara a pamlag mellett állt, közel az ajtóhoz és minél tovább az ablaktól.

— Neville ur érkezett meg, mondá a lelkész. Nagyon jó lesz, ha ön is jelen leend.

— Neville ur, mondá az idegen, felkelve helyéről. Értésültem, hogy ön megkérte leányom kezét. Az ön állása megfelelő, uram, s én nem tagadom meg beleegyezésemet.

Az idegen ember külseje borzasztó volt. Vézna, halvány, rongyos, ócska kabátja nyakig begombolva, gyér szürke haja összekuszálva. Szemei iszákosságot áruáltak el, vékony ajka szinte szederjes és orra vörös volt. Ha valaha valakinek külseje elárulta az egykori gályarabot, úgy bizonyára ezen ember külseje árulta el azt. Ez volt hát Fred Kátájának atyja, — ez volt azon ember, ki azt várta, hogy ő — Neville Fred — apósaul fogja választani.

— Ez O'Hara százados, mondá a lelkész. De Marty atya minden bátorsága dacára se bírta e szökat azon szilárd hangon kiejteni, melyet ezelőtt egy hóval Neville el beszélt, midőn együtt lementek a kis öbölhöz.

Neville éreinte, hogy ezen ember aljassága megerősíté az ő állását. Végig nézett egymás után a jelenlevőkön, míg Mrs. O'Hara szótlanul állt helyén.

Talan jobb volna itt nem lennem, mondá Fred. Látom, hogy rosszkor jöttem.

— Önnek joga van mindent tudni, mondá a lelkész. A mi az ifju ladyt illeti, ez a dolgon semmit se változtathat. E gentlemannal — tisztába kell jönnünk.

— Oh! bizonynyal! mondá a százados. Velem tisztába kell jönnök, és pedig mielőbb.

A nyomorult ember idegen kiejtéssel és oly hangon beszélt, melyre Fred véleménye szerint, messziről megérezte a gályarabság.

— Ugy értesültem, hogy ön sziveskedett leányomat egészen a sajátjának tekinteni, s a tiszteltreméltó jelenlevők azt állítják, hogy ön haladék nélkül nőül akarja őt venni. Beleegyezem. Az O'Harák, kik Európa legrégebb családai közé tartoznak, mindig csak előkelő családokkal léptek rokoni összeköttetésbe. Az ön nagybátyja igen derék gentleman, büszke leszek rá, hogy kezét fogok vele szoríthatni.

S e szókkal Fredhez közeledett, mintha a kézzsorítás mütétét mindjárt rajta akarná kezdeni.

— Ne közeledjék, mondá Fred, visszavonulva az ajtó felé.

— Ön talán vonakodik elbinni, hogy jegyesének atyja vagyok?

— Nem kutatom, hogy kinek az atyja. Ne közeledjék.

— O'Hara ur igazat szól, mondá a lelkész. Kérem törje el jelenlétét néhány perczre.

— Hol van Kata? kérdé Fred. (Folyt. köv.)

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

H i r d e t é s e k.

912. ki. szám 1894.

(65—2.2)

Árlejtési hirdetemény.

Nagybecskerek r. t. városa a folyó 1894. évben mintegy 4800 m.² 25 ctm. erős kocsit, 7880 m.² 25 ctm. erős utcai átkelés és 50.000 m.² 12 ctm. erős gyalogjárda kövezési munkálatot terméskövekkel fog teljesíteni, a melyre ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak tehát a vállalkozók, kik ezen munkálatokra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt zárt ajánlataikat az előzetesen a városi pénztárnál letéteményezett 4000 frtnyi bánatpénzről szóló hivatalos elismervény kapcsolatában folyó évi február hó 10-ig délutáni 4 óráig alólirottnál benyujtsák, később beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A közelebbi feltételek a polgárn.esteri hivatalban betekintheők.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi január hó 21-én.

Krsztios János,
polgármester.

64. I. számhoz 1894.

(63—3.2)

Hirdetemény.

A kereskedelemügyi miniszterium az állami közutak törzskönyvei elkészítésének biztosítása céljából 1894. évi február hó 10. napjának d. e. 10 órájára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ezen versenytárgyalások kivéve Bács-Bodrog-, Békés-, Győr, Jász-Nagy-Kun-Szolnok- és Turóc vármegyéket, hol állami közut nincsen, továbbá a Horvát-Szlavonországi államépítészeti hivatalokat, valamennyi többi államépítészeti hivatal helyiségeiben fognak megtartatni.

Az adatok az illető államépítészeti hivataloknál a rendes hivatalos órákban naponta megtekintheők.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi január hó 18-án.

Torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

317. ki. szám 1894.

(66—3.2)

Haszonbérleti hirdetemény.

Ivánda község képviselő-testülete 1893. évi december hó 20-án tartott képviselő-testületi üléséből 12. szám alatt hozott jogerős határozatával kimondotta, hogy a községnek 400 kataszteri holdat kitevő legelőjét a községet mint testületet terhelő inséges kölcsönök törlesztése céljából 1894. évi február hó 1-től számítandó 3 egymásután következő évre, vagyis 1896. évi december hó 31-ig terjedő időre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

A szóbeli árverés folyó évi február hó 6-án d. e. 10 órakor Ivánda község-házánál fog alólirott főszolgabírói hivatal által megtartatni, a mi végből az árverelni óhajtok felhivatnak, ha a kinttűzött helyen, napon és időben 200 frt bánatpénzzel, mely összeg óvadékképes állampapírokból is állhat, megjelenjenek.

Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési feltételek Ivánda község-házánál, valamint alólirott hivatalnál is betekintheők.

Párdány, 1894. évi január hó 18-án.

Torontálvármegyei párdányi járás főszolgabírói hivatal.

11183. kig. szám 1893.

(1—2.2)

Pályázat.

Torontálvármegye módosi járásának Torontálszécsány községében az o. é. 800 frt évi javadalmazással, s a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal egybekötött község orvosi állomásra pályázatot nyitok és annak választás utján leendő betöltésére határidőül 1894. évi január hó 31-ik napjának d. e. 10 óráját és helyül Torontálszécsány község-házát tűzöm ki.

Felhivom pályázni óhajtokat az iránt, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám a választást megelőző napig mulhatatlanul benyujtsák, mert a később beadott folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Kelt Módoson, 1893. évi december hó 23-án.

Lebánovich István,
főszolgabíró.

4372. sz. 1893.

(74—1.1)

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1893. évi 3688. sz. végzése következtében dr. Werkner Mihály budapesti ügyvéd által képviselt Rosenzweig Sámuel budapesti cég javára, Nofitovics Kuzmann torontálszigeti lakos ellen 272 frt 16 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 400 forintra becsült 100 mm. kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 4372/1893. számú végzése folytán 272 frt 16 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi május hó 1-ső napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 36 frt 77 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Torontálszigeten adós házában leendő eszközésére 1894. évi február hó 13-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1894. évi január hó 16-ik napján.

Engl,
kir. jbirósági végrehajtó.

3425. szám 1893.

(75—1.1)

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1893. évi 3344. számú végzése következtében dr. Grandjean József ügyvéd által képviselt, a nagybecskereki népbank javára, Fülöp József és Pantelity Lyubomir torontálszigeti lakosok ellen 250 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 765 frtra becsült butorok és 100 drb juhból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 3425/1893. számú végzése folytán 250 frt tőkekövetelés, ennek 1893. évi

junius hó 3. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 44 frt 22 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Torontálszigeten adósok házában leendő eszközésére 1894. évi február hó 10-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1894. évi január hó 10-ik napján.

Engl,
kir. jbirósági végrehajtó.

5336. ki. szám 1893.

(67—3.2)

Árlejtési hirdetemény.

A párdányi járási gyepmesteri telepnek felépítése Torontálvármegye tekintetes alispáni hivatalának mult évi 33.300. sz. alatt kett. rendeletével 2030 forint 22 kr. költség-előirányzattal engedélyezve lett.

Ezen építkezés folyó évi február hó 10-én délelőtt 11 órakor alólirott főszolgabírói hivatal helyiségeiben tartandó árlejtésen fog a legelőnyösebb ajánlatot tevő vállalkozónak kiadatni.

Felhivatnak tehát mindazon egyének, kik ezen építkezést elvállalni szándékoznak, miszerint a kintűzött napon, időben és helyen 200 frt bánatpénzzel ellátva megjelenjenek. Írásbeli zárt ajánlatok, melyekhez szinte 200 frt bánatpénz csatolandó, az árverezést megelőző napig szinte elfogadtatnak. Az építkezési tervek, költségvetés és árelemzés valamint árverési feltételek e hivatalnál bármikor betekintheők.

Párdány, 1894. évi január hó 15-én.

A párdányi járás főszolgabírói hivatal.

4373. szám 1893.

(71—1.1)

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1893. évi 4060. számú végzése következtében Hering Zsigmond ügyvéd által képviselt Seltenhoffer Frigyes és fiai soproni cég javára, Csenta község ellen 248 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 360 frtra becsült 3 tenyész bikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 4373/1893. számú végzése folytán 248 forint tőkekövetelés, ennek 1892. évi november hó 1. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 49 frt 02 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Csenta község-házánál leendő eszközésére 1894. évi február hó 15-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1894. évi január hó 16-ik napján.

Engl,
kir. jbirósági végrehajtó.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.